

NABÍDKOVÝ KATALOG
SEVER HRADEC KRÁLOVÉ

KRÁTKODOBÉ VÝUKOVÉ LEKCE PRO

1. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

školní rok 2025/26

OBSAH

CHARAKTERISTIKA VÝUKOVÝCH LEKCÍ	3
CENY LEKCÍ A PODMÍNKY REALIZACE	4
UPŘESNĚNÍ K VÝJEZDŮM A PLATBÁM	5
OBJEDNÁVKA, INFORMACE	6
VÝUKOVÉ LEKCE	7
• PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH – cykly VP	8
• DARY PŘÍRODY – VP s ruční výrobou	17
• OBJEVUJEME PŘÍRODU – terénní výuka	19
PROJEKTOVÉ DNY (PD)	24

CHARAKTERISTIKA VÝUKOVÝCH LEKCÍ

Výukové lekce jsou zaměřené na ochranu a poznávání přírody, ochranu životního prostředí a udržitelný způsob života. V neposlední řadě přispívají také ke zlepšování vztahů ve skupině. Obsah vychází zejména ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, dále pak ze vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce, Umění a kultura.

V lekcích klademe důraz na mezipředmětový přístup k dané problematice a na interaktivní metody. V široké škále využíváme prvků dramatické výchovy, kooperativního vyučování, smyslových a pohybových her i dalších aktivizačních prostředků a klademe si za cíl žáky nejen informovat, ale formou konkrétního prožitku v nich vzbudit zájem o danou tematiku.

Lekce lze dobře využít při realizaci školního vzdělávacího programu a naplňování průřezového tématu Environmentální výchova, ve výchově ke zdravému životnímu stylu i při preventivních programech a v mimoškolní výchově.

CENY LEKCÍ A PODMÍNKY REALIZACE

Výukové programy (VP)

CENY VP

- 🏠 90 min. / 70 Kč
- ☀️ 90 min. / 70 Kč - místo realizace lze dohodnout individuálně
- 👉 90 – 120 min. / 80 Kč (délka závisí na počtu dětí)
- ☀️ 135 min / 80 Kč
- ☀️ 180 min / 90 Kč

POZOR!

- VP realizujeme pro min. 15 dětí. Je-li dětí méně, je třeba chybějící částku doplatit. Maximální počet dětí, na jeden VP je 25. Při jiných počtech dětí je třeba konzultace s námi předem.

CENOVÉ ZVÝHODNĚNÍ CYKLU VP

Pokud si objednáte jeden z níže uvedených cyklů, poskytneme vám slevu na poslední program cyklu:

- 3 výukové programy – sleva na 3. VP – 20 %
- 4 výukové programy – sleva na 4. VP – 30 %

Výlety - NOVINKA

Výlet do okolí Hořic v Podkrkonoší, více viz OBJEVUJEME PŘÍRODU – terénní výuka.

CENA VÝLETU

- 1. - 2. třída - 3 000 Kč /3 hodiny
- 3. - 5. třída - 1 250 Kč /1 hodinu (délka 4 - 6 hodin - dle domluvy s lektorkou č. 1, viz kontakty níže)

POZOR!

- Maximální počet dětí je 25.

Projektové dny (PD)

- Společně naplánujeme a připravíme: telefonicky či e-mailem upřesníme detaily toho, jak a kde bude PD probíhat, úprava dle specifik dané školy.
- Společná realizace projektového dne (4 x 45 min.).
- Společná reflexe pedagoga a lektorky – na závěr proběhne zhodnocení projektového dne, s ohledem na použité metody a vliv aktivit na děti.

CENY PD

- Jeden PD - 3 000 Kč

POZOR!

- V jeden den lze realizovat pouze jeden PD v Hradci Králové, mimohradecké školy viz "Výjezdy mimo Hradec Králové".
- Maximální počet dětí na jeden PD je 25.
- PD je možné hradit ze Šablon.

Legenda

- 🏠 realizace uvnitř
- ☀️ realizace venku
- 👉 s ruční výrobou

UPŘESNĚNÍ K VÝJEZDŮM A PLATBÁM

Výjezdy mimo Hradec Králové

Lektorky za vámi rády přijedou, pokud se domluvíte na realizaci jedné z následujících kombinací **v jeden den**:

- **2 VP** pro 1. st. ZŠ **za sebou** + souběžně **1 PD** pro 1. st. ZŠ
- **2 VP** pro 1. st. ZŠ **za sebou** + souběžně **1 PD** pro MŠ (v tomto případě volte různá témata)
- **1 PD** pro 1. st. ZŠ + souběžně **2 VP** pro MŠ

VP a PD pro MŠ vybírejte z nabídky **výukových lekcí pro MŠ** (viz samostatný katalog).

Platby, cestovní náklady

- **Převodem na účet dle vystavené faktury** (uveďte mailovou adresu pro zaslání)
- **Na vyžádání** můžete platit hotově
- **Způsob platby uveďte do poznámky v objednávce**
- **Cestovní náklady** - dle skutečných nákladů, **min. 150 Kč**

OBJEDNÁVKA A INFORMACE

Objednávky

Výukové programy i projektové dny objednávejte prostřednictvím rezervačního systému na www.ekoseverhk.cz.

Začátek realizace lekcí přizpůsobíme vašim potřebám – jiný čas, než nabízí rezervační systém, uveďte do poznámky.

Lektorky

- **Lektorka 1** (Lenka Hronešová) - **MŠ, 1.st. ZŠ** – realizace ve středisku **SEVER Hradec Králové** a v **MŠ v Hradci Králové**, výjezdy dle domluvy – tel. 607 602 903, 739 203 209 (v případě potřeby volat pouze PO – ČT, v čase 12:00 – 14:00 hodin)
- **Lektorka 2** (Magdalena Čáslavská) - **MŠ, 1. a 2.tř. ZŠ** – primárně výjezdy mimo Hradec Králové, doplňkově **MŠ v Hradci Králové** – tel. 777 261 969 (v případě potřeby volat pouze PO – ČT, v šase 11:30 – 13:00 hodin)

Realizační tým

- Lenka Hronešová
- Magdalena Čáslavská
- Kateřina Lichtenbergová

Kde nás najdete

SEVER – Hradec Králové
Pražská třída 1/46 – vchod z ulice Zelené
500 04 Hradec Králové-Kukleny

S SEBOU

Vhodné oblečení a obuv nebo přezůvky dovnitř, pláštěnku do terénu, dle uvážení lahev s pitím a svačinu.

VÝUKOVÉ LEKCE

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH – cykly výukových programů 🏠

- **CYKLY VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ pro 1.–2. tř.**
 - UČÍME SE OD ZVÍŘAT
 - ČLOVĚK A VODA
 - ČLOVĚK, PŮDA A ROSTLINY
 - ČLOVĚK A ZVÍŘATA
- **CYKLY VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ pro 3.–5. tř.**
 - EKOSYSTÉMY
 - VLIV ČLOVĚKA NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
 - SOUŽITÍ ČLOVĚKA SE ZVÍŘATY

DARY PŘÍRODY – výukové programy s ruční výrobou 🏠 ✋

- JAK KRTEK KE KALHOTKÁM PŘIŠEL
- BYLINY NEJEN V KUCHYNI
- VLNĚNÍ
- OD MARTINA PO TŘI KRÁLE
- BABIČČINA PŮDA (VELIKONOCE)
- VČELÍ KRÁLOVSTVÍ
- STROM

OBJEVUJEME PŘÍRODU – terénní výuka ☀️

- **VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 1.–2. tř.**
- **SE SEVEREM NA VÝLET pro 1.–2. tř. - NOVINKA**
- **VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 3.–5. tř.**
- **VÝLETY SE SEVEREM pro 3.–5. tř. - NOVINKA**

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

CYKLY VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ pro 1.–2. tř.

Co všechno je příroda a jak funguje? Kde žijí zvířata a co potřebují ke spokojenému životu? A co my – lidé? Můžeme žít bez přírody? Jak ovlivňuje příroda náš život? Můžeme pro ni udělat něco dobrého?

Na tyto a další otázky odpoví krtek a jeho kamarádi v cyklech programů, soustředěných na konkrétní přírodní zákonitosti a oblasti vztahů člověka a přírody.

K zajištění kvality a prohloubení pochopení tématu jsou programy nabízeny v cyklech. Jsou řazeny tak, aby se děti seznámily s daným tématem komplexně a v souvislostech, a aby byla vyvážená teoretická i praktická zkušenost. Proto **doporučujeme objednání celého cyklu.**

Programy je možno objednat i samostatně, případně si můžete dle potřeby sestavit cyklus sami.

CYKLUS tvoří vždy minimálně 3 výukové programy a jsou určeny **pro stále stejnou skupinu žáků.**

REALIZACE probíhá přednostně ve středisku **SEVER**, po dohodě ve vaší ZŠ nebo na školní zahradě. **Možnosti výjezdu mimo Hradec Králové** viz stránka 4 - CENY LEKCÍ A PODMÍNKY REALIZACE.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

UČÍME SE OD ZVÍŘAT

VÝLET ZA ZVÍŘÁTKY /1.-2. tř. /90 min

Během tohoto programu půjdeme na výlet. Spolu se Zuzankou odhalíme, proč se zvířata v lese schovala, kdo bydlí na louce a na poli, a u rybníka uhodneme hádanky z kouzelných leknínů. Zvířata nás budou inspirovat i k pohybovým aktivitám.

V programu: Lesní hádanky, Z lesa na louku – pohybová aktivita, Kouzelný leknín – smyslová aktivita.

S VČELKOU BĚTKOU VE VČELÍNĚ /1.-2. tř. /90 min

Jak vypadá včelín a kdo bydlí v úlu? Jak to, že ve včelí rodině všechno klope jako na drátkách? Může za to královna nebo jsou včely tak pracovité sami od sebe... Spolu s včelkou Bětkou odhalíme tajemství včelí spolupráce a seznámíme se s průběhem krátkého včelího života naplněného prací pro blaho celku.

V programu: poznej kytku po čichu – smyslová aktivita, kdo bydlí v úle - demonstrační rozhovor, opylování - dramatizace, vývojová stadia včely - třídění obrázků, mladušky a létavky - simulační hra

NA NÁVŠTĚVĚ V MRAVENIŠTI /1.-2. tř. /90 min

Spolu s Ferdou Mravencem se vydáme na průzkum mraveniště. Zahrajeme si na jeho obyvatele a vyzkoušíme si, jak umí mravenci spolupracovat. Dozvíme se, kdo všechno v mraveništi bydlí, čím se živí mravenci a co celý den dělají.

V programu: Stavba mraveniště – kooperativní aktivita, Co dělají dělnice – dramatizace dění v mraveništi, Vývojová stadia mravence – třídění obrázků.

KRTEK A JEHO KAMARÁDI /1.-2. tř. /90 min

Prostřednictvím pohádky se pokusíme porovnat podmínky ve volné přírodě a v městském prostředí a společnými aktivitami pomůžeme zvířátkům vymyslet, jak chránit přírodu ve městě.

V programu: Krtek ve městě – pohádka, Pojďme na to společně – hry na posílení spolupráce ve skupině, Pavučina vztahů – jak můžeme zlepšit ŽP ve městě (v místě, kde žijeme)?

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

ČLOVĚK A VODA

CO VÍ KAPIČKA JÁRA? /1.-2. tř. /90 min

Co všechno je voda, jak funguje koloběh vody v přírodě, kdo potřebuje vodu a proč, co dělat, aby byla voda čistá – to vše se dozvíme od kapičky Járy. Formou hádanek a pokusů se seznámíme se skupenstvími vody, dramaticky ztvárníme koloběh vody, v diskusi si uvědomíme, kde všude je voda využívána a společně navrhujeme řešení, jak s ní šetřit.

V programu: Koloběh vody – dramatizace, Co je pára – pokus s varnou konvicí, „Deštiček“ – akustická hříčka.

ŽÁBA U RYBNÍKA /1.-2. tř. /90 min

Společně s žábou se seznámíme s životem v okolí rybníka i pod jeho hladinou. Voda je všeobecnou podmínkou života a v rybníce žijí typičtí představitelé rostlin a živočichů. Seznámíme se s vývojem žáby a s pojmem obojživelník.

V programu: Žabí koncert – akustická hříčka, Vylov si svůj obrázek, Zvuky od rybníka – identifikace typických zvuků.

CO ŘEKA VÍ, TO NÁM RÁČEK NAPOVÍ /1.-2. tř. /90 min

Program se zabývá problematikou čistoty vod a volně navazuje na výukový program „Co ví kapička Jára?“. Tentokrát nám maňásek Ráček představí sebe a své vodní kamarády z řeky. V jaké řece se jim líbí žít? Formou her a pohybových aktivit poznáme život v okolí řeky i pod její hladinou.

V programu: Čistá a špinavá řeka – diskuse nad textilními obrazy, Život pod vodní hladinou – třídění obrázků ve skupině, Ráček a vydra – dramatický výstup, Račí pochod – pohybová aktivita.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

ČLOVĚK, PŮDA A ROSTLINY

KRTKOVA DOMÁCNOST /1.–2. tř. /90 min

Porozhlédněme se v krtkově království: Co je půda? Jaký je její význam pro život? Seznámíme se s půdními živočichy, dozvíme se, co je kompost a k čemu slouží a co do půdy nepatří. Společně budeme hledat řešení, jak chránit krtkovu domácnost.

V programu: Putování za žížalou – smyslová hra, Vznik půdy – dramatizace, Mnohonožka – pohybová aktivita.

PUTOVÁNÍ ZA LÉČIVOU ROSTLINOU /1.–2. tř. /90 min

Jak se přizpůsobují rostliny různým podmínkám? Společně s krtkem se vydáme do světa hledat léčivou bylinu pro nemocnou myšku. Navštívíme při tom poušť, moře a jeho břehy i krajiny věčného ledu. Jaké rostliny zde mohou růst?

V programu: O nemocné myšce – pohádka, Růst – dramatická aktivita, Velbloudí karavana – pohybová aktivita, Život v poušti – společná křížovka, Potápěči – třídění obrázků.

KRTEK A SEMÍNKO /1.–2. tř. /90 min

V programu se seznámíme s koloběhem živin, srovnáme základní životní podmínky rostlin a živočichů a uvědomíme si význam rostlin pro život. Seznámíme se s životním cyklem stromů, jejich plody a semeny a podmínkami nezbytnými pro jejich růst. Prohlédneme si různé typy semen a povíme si, proč jsou některá opatřena háčky, jiná křídélky a další padáčky.

V programu: Šíření semen – pohybová hra, Semena pod lupou, Jak roste fazole – skupinová práce, Sojka a žalud – sestavování příběhu.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

ČLOVĚK A ZVÍŘATA

ŽIVOT NA VESNICI /1.-2. tř. /90 min

Prostřednictvím programu nahlédneme do rozdílů mezi městem a vesnicí. Pohádková babička seznámí děti s domácími zvířaty, s produkty, které se z nich získávají i s jejich mláďaty. A jako správná babička nám poví pohádku. O čem? O lakomém panu Šnofousovi, kterému poradíme s tím, jak si zase udobřit své zvířecí kamarády.

V programu: Pohádka O panu Šnofousovi – divadélko, Rady pro pana Šnofouse – diskusní aktivita, Mládě hledá matku – pohybově smyslová hříčka, Produkty – přiřazování obrázků ve skupinách.

DOMÁCÍ MAZLÍČCI /1.-2. tř. /90 min

Program nám přiblíží, jak se starat o zvířata chovaná v zajetí (domácí prostředí, ZOO koutky...). Budeme si povídat o základních životních potřebách lidí a zvířat, ale i o zvláštních potřebách jednotlivých druhů domácích mazlíčků.

V programu: Co je domov? – komunitní kruh, V čem jsme si podobní? – srovnávání potřeb zvířat a lidí, Najdi mi pelíšek – třídění obrázků s následnou ukázkou skutečných chovatelských potřeb, Plán péče – tvorba plánu pro konkrétního „mazlíčka“ – skupinová práce.

KROKODÝLEM V ZOO /1.-2. tř. /90 min

V ZOO se můžeme setkat s mnoha zvířaty z cizích zemí, z nichž velká většina patří k chráněným nebo ohroženým druhům. Jak se jim tam asi daří? Slouží ZOO jen k naší zábavě a poučení? Jak souvisí náš způsob života s ohrožením živočichů?

V programu: Potřeby zvířat – diskusní aktivita, Potravní řetězce – skupinová práce, Krmení krokodýlů – pohybová hra, Jaký kabát nosím? – smyslová aktivita.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

CYKLY VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ pro 3.–5. tř.

Co všechno je příroda a jak funguje? Kde žijí zvířata a co potřebují ke spokojenému životu? A co my – lidé? Můžeme žít bez přírody? Jak ovlivňuje příroda náš život? Můžeme pro ni udělat něco dobrého?

Na tyto a další otázky odpoví krtek a jeho kamarádi v cyklech programů, soustředěných na konkrétní přírodní zákonitosti a oblasti vztahů člověka a přírody.

K zajištění kvality a prohloubení pochopení tématu jsou programy nabízeny v cyklech. Jsou řazeny tak, aby se děti seznámily s daným tématem komplexně a v souvislostech, a aby byla vyvážená teoretická i praktická zkušenost. Proto **doporučujeme objednání celého cyklu.**

Programy je možno objednat i samostatně, případně si můžete dle potřeby sestavit cyklus sami.

CYKLUS tvoří vždy minimálně 3 výukové programy a jsou určeny **pro stále stejnou skupinu žáků.**

REALIZACE probíhá přednostně ve středisku SEVER, po dohodě ve vaší ZŠ nebo na školní zahradě. Možnosti výjezdu mimo Hradec Králové viz stránka 4 - CENY LEKCÍ A PODMÍNKY REALIZACE.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

EKOSYSTÉMY

LES – PŘÍRODNÍ RESTAURACE /3.–5. tř. /90 min

V programu se dozvíme, co je přirozený a umělý ekosystém. Na příkladu lesa si také vysvětlíme, jak takový ekosystém funguje. Budeme se zabývat zejména koloběhem živin – potravními vztahy. Prostřednictvím kooperativní aktivity se seznámíme s pojmy potravní řetězec a potravní síť a uvědomíme si důležitost všech živočichů v ekosystému. Jejich vzájemné vztahy demonstrujeme pomocí "pavučiny" vytvořené z provázku. Prostřednictvím této pavučiny pochopíme i důsledky nerozumného počinání člověka.

V programu: Býložravec – masožravec – všežravec – třídění obrázků, Základní podmínky života – diskusní aktivita, Vlněné vztahy – společné vytvoření potravní sítě.

ŽIVOT NA LOUCE /3.–5. tř. /90 min

Pole, louky a pastviny jsou tzv. kulturní krajinou. Na louce nenajdeme jen jeleny ze známé lidové písničky, ale i spoustu dalších zajímavých živočichů a rostlin, žijících zde ve vzájemných interakcích s rostlinami a živočichy z přilehlých biotopů, ale i s člověkem. Dozvíme se, co si máme představit pod pojmy „intenzivní“ a „přirozené“ hospodaření a jak obhospodařuje krajinu biozemědělec.

V programu: Louka plná života – živé obrazy, Jde o život – sestavování potravních řetězců, Možnosti řešení – diskusní aktivita.

ŽIVOT V RYBNÍCE /3.–5. tř. /90 min 🏠☀️

Tajemný svět pod vodní hladinou je plný života. Naším úkolem bude najít živočichy, kteří tu žijí a dozvědět se něco o jejich životě v závislosti na podmínkách prostředí, vzájemných vztazích i vztazích s člověkem.

V programu: Od vajíčka k dospělci – práce ve skupině, „Štičí honička“ – pohybová aktivita, Biomonitoring – dle možnosti odlov vodních živočichů

Poznámka: Sraz na hřišti u rybníka Biřička – MHD č. 1 nebo 2 (konečná – Nový Hradec Králové).

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

VLIV ČLOVĚKA NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

ZELENÁ ENERGIE /3.–5. tř. /90 min

Prostřednictvím tohoto programu se dozvíme, jak a z čeho se energie získává a jak tato činnost ovlivňuje životní prostředí. Vysvětlíme si důležité pojmy jako: obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, udržitelná spotřeba energie... Na různých příkladech a aktivitách si ukážeme, jak lze šetřit energií vlastními silami.

V programu: Energie v přesmyčkách, Obnovitelné a neobnovitelné zdroje surovin a energie – diskusní aktivita, Zdroje pro příští generace – simulační aktivita, Solární hračky – praktická ukázka, Spotřeba energie v domácnosti – práce s pracovním listem.

LESY V OHROŽENÍ / 3.–5. tř. /90 min

Co ohrožuje naše lesy? Můžeme je nějak chránit? A jak? Pojdme si to společně vyzkoušet a prožít. V pracovních skupinách stanovíme funkce lesa a z předložených informací vyvodíme nebezpečí, která ovlivňují zdárné fungování lesního ekosystému. V závěru programu společně vymyslíme řešení, která by tato ohrožení odstranila nebo alespoň zmírnila a dozvíme se něco i o práci lesníků.

V programu: Podle zvuku poznaj funkci – poslechová aktivita, Třídění funkcí – práce ve skupinách, Hrozby – pracovní plátno s obrázky, práce s textem, Vichřice – pohybová aktivita.

BEZ VODY TO NEJDE / 3.–5. tř. /90 min

V průběhu programu se seznámíme s pojmy životní prostředí a jeho složky. Pomocí hry si zopakujeme koloběh vody. Prostřednictvím práce s pracovními listy objevíme zdroje znečištění a následně se zamyslíme nad vlastním dílem tohoto znečištění. Společně se vypravíme i do domácnosti a povíme si o spotřebě vody. Navrhne řešení, jak šetřit vodou v domácnostech a vysvětlíme si důležitost čistíček odpadních vod.

V programu: Koloběh vody – třídění pojmů, Zdroje znečištění – práce ve skupinách, Spotřeba vody – pracovní list, Šetři-neznečišťuj! – tvorba plakátu.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

SOUŽITÍ ČLOVĚKA SE ZVÍŘATY

DOMÁCÍ MAZLÍČCI /3.–5. tř. /90 min

Program nám přiblíží, jak se starat o zvířata chovaná v zajetí (domácí prostředí, ZOO koutky...). Budeme si povídat o základních životních potřebách lidí a zvířat, ale i o zvláštních potřebách jednotlivých druhů domácích mazlíčků.

V programu: Co je domov? – komunitní kruh, V čem jsme si podobní? – srovnávání potřeb zvířat a lidí, Najdi mi pelíšek – třídění obrázků s následnou ukázkou skutečných chovatelských potřeb, Plán péče – tvorba plánu pro konkrétního „mazlíčka“ – skupinová práce.

KROKODÝLEM V ZOO /3.–5. tř. /90 min

V ZOO se můžeme setkat s mnoha zvířaty z cizích zemí, z nichž velká většina patří k chráněným nebo ohroženým druhům. Jak se jim tam asi daří? Slouží ZOO jen k naší zábavě a poučení? Jak souvisí náš způsob života s ohrožením živočichů?

V programu: Potřeby zvířat, Poznáš, kdo jsem? – třídění živočichů podle základních znaků, Funkce ZOO – práce s textem, Strážci parku – pohybová aktivita.

ŽIVOT V PŮDĚ /3.–5. tř. /90 min

V programu se seznámíme s půdou jako jednou ze základních podmínek života. Odpovíme si na otázky: Jak vzniká půda? Co je koloběh živin? V druhé části programu si „posvítíme“ na živočichy, skryté našim očím. Ve výzkumných týmech se pokusíme prozkoumat a určit jednotlivé druhy a do záznamových archů o nich zachytit základní informace.

V programu: Eroze – pohybová aktivita, Koloběh živin – diskusní aktivita, Kolik máš nohou? – třídění půdních živočichů podle základních znaků, Mnohonožka – pohybová aktivita zaměřená na spolupráci, Praktické zkoumání půdních živočichů pomocí lup a určovacích klíčů.

Poznámka: Sraz na hřišti u rybníka Biřička – MHD č. 1 nebo 2 (konečná – Nový Hradec Králové).

DARY PŘÍRODY

VP s ruční výrobou, ve středisku SEVER/90–120 min 🏠👐

Bohatství přírody využíváme především k tomu, abychom jedli, pili, dýchali – zkrátka žili, ale potřebujeme ho také k výrobě všech věcí, bez kterých bychom se nedokázali obejít: střechy nad hlavou, pohodlné postele, teplého oblečení, a třeba také obrázkových knížek a časopisů – obyčejného papíru.

Pojďme si připomenout, jaká řemesla a dovednosti znali naši pradědečci a prababičky a my jsme trochu zapomněli. Průvodci nám budou nejen moudří předci, ale i zvířátka, pohádkové postavy a jejich pomocníci. Co se dozvíme, si také vyzkoušíme a domů budeme odcházet plni zážitků a s vlastnoručním výrobkem v batůžku.

Tak, jako se práce i život našich předků řídily ročními dobami, vztahují se jednotlivé programy k určitým měsícům.

Objednat si je můžete s předstihem.

JAK KRTEK KE KALHOTKÁM PŘIŠEL /1.–3.tř./celoročně

Krtek a jeho kamarádi dětem přiblíží formou známé pohádky zpracování lnu a způsob výroby tkaniny. Prohlédneme si len v různých stádiích zpracování, roztočíme si kolovrátek a uvidíme jednoduchý tkalcovský stav.

V programu: interaktivní divadélko

Ruční výroba: Tisk na ubrousek nebo papírové tkaní – varianta dle probíhajícího ročního období a souvisejících svátků (srdíčko, kraslice, list, kapr, vánoční ozdoba).

STROM /1.–5.tř./celoročně

Víte, že strom je živou bytostí? Jako my potřebuje ke svému životu vzduch, vodu, půdu s živinami a především sluneční záření. Chtěli byste vědět, jaké je to být stromem? V tomto programu si to vyzkoušíme. Bude nás také zajímat, jaký význam má strom pro život na Zemi a co na oplátku může člověk udělat pro naše zelené kamarády. Upomínkou na ně bude ručně vyrobený recyklovaný papír.

V programu: Postav strom - zážitek, Známe je? - práce ve skupinách, výroba recyklovaného papíru.

BYLINY NEJEN V KUCHYNI /1.–5.tř./září, květen, červen

Příroda je plná zajímavých rostlin. Mnoho z nich využívali již naši předkové k různým účelům a mnoho jich využíváme dodnes. Pojďme společně některé rostliny prozkoumat, očichat i ochutnat a dozvědět se něco víc o jejich šetrném sběru, zpracování i využití.

V programu: Jak Krakonoš soudil – práce s textem, Poznej mě po vůni – smyslová aktivita, Květ-list-stonek – kořen – kooperativní aktivita.

Ruční výroba: mýdlová bylinková koule do šatníku.

DARY PŘÍRODY

VP s ruční výrobou, ve středisku SEVER/90–120 min

VLNĚNÍ /1.–5.tř./říjen, listopad

V listopadové plískanici si rádi navlékneme teplý svetr. Co předchází tomu, aby nás takový svetr zahřál? Seznámíme se se zpracováním živočišného a rostlinného materiálu, výrobou přize a postupem při výrobě tkaniny. Vyzkoušíme si i další možnosti práce s vlnou.

V programu: Vlna nebo len? – práce ve skupinách, Toč se a vrč – roztáčení kolovrátku, Malí tkalci – tkaní na hřebenovém stávku, na ručním stavu a na rámu.

Ruční výroba: výrobek z vlny (technika bude volena dle věku dětí).

BABIČČINA PŮDA (VELIKONOCE) /1.–5.tř./březen, duben

Jaká tajemství skrývá stará půda? Spoustu harampádí. Toto harampádí však používali naši dědové a babičky k výrobě krásných předmětů. Náradí i některé výrobky si můžeme prohlédnout a některé pracovní postupy si vyzkoušet. Prostřednictvím této zkušenosti a dalších aktivit se seznámíme s životem našich předků na vesnici před vznikem intenzivního zemědělství a jejich vztahem k živočichům, rostlinám a způsobům jejich využívání, sloužících k obživě.

V programu: Od jara do zimy – písnička nás navede, do kterého ročního období zařadit typické činnosti, Herdule a její kamarádi – seznámení se zapomenutým náčiním a náradím a jejich funkcemi, Veselé Velikonoce – velikonoční zvyky a tradice, jarní hry.

Ruční výroba: velikonoční pečivo ze slaneého těsta.

OD MARTINA PO TŘI KRÁLE /1.–5.tř./listopad, prosinec

V tomto programu se dozvíme, jak trávili naši předkové období adventu a vánočních svátků. Seznámíme se s různými maskami postav tohoto období i zvyky a obyčeji s nimi spojenými. Vyzkoušíme si některé vánoční zvyky a dozvíme se, proč přišli tři králové až v lednu.

V programu: Na prástkách – komunitní kruh, Ambrož a ti druzí – skupinová dramatizace.

Ruční výroba: minibetlém ze slaneého těsta.

VČELÍ KRÁLOVSTVÍ /1.–5.tř./duben, květen, červen

Prostřednictvím metod dramatické výchovy, aktivit podporujících spolupráci i samostatné myšlení se seznámíme s životem včel v úlu i s významem a jejich funkcí v přírodě. Jako včelky létající po louce si zopakujeme známé druhy sezonních květin, čichem rozpoznáme různé druhy pachů a vůní. Při závěrečné simulaci práce včelích dělnic si vyzkoušíme, jak probíhá sběr pylu, nektaru a ukládání tohoto materiálu do buněk plástů. Současně si uvědomíme, že při této práci vykonávají včely nezastupitelnou úlohu v přírodě – opylují rostliny a že bez této činnosti by většina rostlin nemohla vyvinout plody.

V programu: Poznej mě po vůni – smyslová aktivita, Létavky a mladušky – simulační hra, Od vajíčka k dospělci – práce ve skupinách.

Ruční výroba: svíčky ze včelího vosku.

OBJEVUJEME PŘÍRODU

VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 1.–2. tř. ☀

Realizace dle počasí, nejdříve duben, obvykle květen - červen a září - říjen

KRTEK A JEHO KAMARÁDI V PARKU /90 min

Pojďme se projít do městského parku. S krtkem a jeho kamarády se seznámíme se všemi součástmi parku, zejména však se stromy - jejich funkcí, plody, s jejich kůrou, vůní, životem ale i jeho obyvateli. Nezapomeneme ani na průzkum podmínek k jejich růstu.

V programu: Průzkumníci v „pěškobusech“ - spolupráce ve skupině, Obyvatelé parku - hledání pobytových znamení, Kuny a veverky - pohybová hra, Odkud spadl žalud? - poznávání stromů, Kůrotisky - výtvarná aktivita.

Poznámka: MHD - z nádraží k Magistrátu města, **sraz u vchodu do Šimkových sadů** - vedle veřejného WC.

KRTEK A JEHO KAMARÁDI V LESE /90 min

Zveme vás na dobrodružnou vycházku do blízkého lesa. Na zdravém vzduchu protáhneme tělo, potichu se rozhlédneme a ohleduplně se seznámíme s největšími a nejstaršími obyvateli lesa - stromy. Bystře vypátráme živočichy, kteří se před námi schovali, a odhalíme jejich tajná znamení.

V programu: Heleďme se, kdo je v lese! - zvířátka a jejich pobytová znamení, Hra na les - pohybová aktivita, Plody stromů - smyslová aktivita, Poznej svůj strom - smyslová aktivita se zapojením spolupráce.

Poznámka: **Sraz na hřišti u rybníka Biřička** - MHD č. 1 nebo 2 (konečná - Nový Hradec Králové).

VNÍMEJME VŠEMI SMYSLY /180 min

Kolik smyslů umíme použít v přírodě a jaké zážitky nám mohou poskytnout? Pojďme si prožít, jak zpívá les a co povídají stromy. Domů si odneseme nejen radost ze společně prožitých aktivit, ale i drobné upomínky na rozmanitost přírody. Kreativní vycházka pro „šest“ smyslů v okolí rybníka Biřička.

V programu: Lesní ekosystém - určování všech součástí lesa, Význam lesa - diskuse, „Poznej svůj strom“ - orientace podle hmatu a sluchu, „Vůňové koktejly“ - poznávání lesních vůní, „Lesní orchestr“ - zvuková hříčka, Barvy lesa - tvorba palety

Poznámka: **Sraz na hřišti u rybníka Biřička** - MHD č. 1 nebo 2 (konečná - Nový Hradec Králové). **Délka trasy cca 2 km.**

OBJEVUJEME PŘÍRODU

VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 1.–2. tř. ☀

Realizace dle počasí, nejdříve duben, obvykle květen - červen a září - říjen

NEKONEČNÉ PUTOVÁNÍ VÍLY ORLIČKY /135 min

Zajímá vás, kdo je víla Orlička, odkud a kam putuje a jak je možné, že její pouť nikdy nekončí? Protože je kouzelnou bytostí, je v jednom okamžiku mladá i stará a každý den se vdává za svého ženicha Labe, ke kterému neustále spěchá. Pojdme vílu na chvíli na její pouti doprovodit a zjistit, zda se bude svému ženichovi líbit. Pomůže nám kouzelné zrcátko, ozvěna i průzkum proměn Orličky v průběhu času.

Délka trasy cca 2 km, sraz u železného mostu na Slezském předměstí, konec u Všesportovního stadionu.

V programu: Fotografové – hledání obrazů, Kam se ztratil lužní les? – badatelská aktivita, Slepý zástup – smyslově-prožitková aktivita.

Poznámka: Sraz u železného mostu na Slezském předměstí, konec u Všesportovního stadionu. Délka trasy cca 2 km.

KRÁLOVSTVÍ POKLADŮ /180 min

Téměř uprostřed města se rozprostírá přírodní království oplývající mnoha poklady. Každý poklad svým zvláštním zaklínadlem umožňuje život neobvyklým a vzácným bytostem. Pojdme se společně seznámit s jednotlivými poklady a jejich zaklínadly. Podaří se nám ubránit zaklínadla před nepříznivými vlivy civilizace a zachovat tak životy bytostí na nich závislých? Odměnou za naši snahu nám bude mnoho nevšedních setkání a zážitků.

V programu: Brána do království – motivační úvod do programu, badatelské aktivity na louce, seznámení s vodními živočichy v tůních.

Poznámka: Sraz na hrázi rybníka Plachta – MHD č. 1 nebo 2 (zastávka Na Plachtě).

NOVINKA

OBJEVUJEME PŘÍRODU

SE SEVEREM NA VÝLET pro 1.-2. tř. /180 min.

NOVINKA

Realizace dle počasí, nejdříve duben, obvykle květen - červen a září - říjen

Kam? Přece do přírody! Příroda je nejen tělocvična a místo pro hry a tvoření, ale i prostor pro vzdělávání, naslouchání, pozorování, relaxaci, potěchu duše nebo jen prosté bytí. To všechno během výletu jistojistě zažijeme, ale můžeme se těšit i na dobrodružství! Za bránou do říše obrů a liliputů nás čekají nevšední zážitky...

Z místa srazu vyrazíme s dětmi po předem naplánované trase. V průběhu cesty uskutečníme připravené aktivity, přiměřené věku a schopnostem dětí, zaměřené na prožitek a poznávání místa (lidské výtvořiny, louka, les, otevřená krajina...). Podle potřeby budeme zařazovat čas na odpočinek a občerstvení z vlastních zdrojů.

V programu: pohybujeme se se svinkou a stonožkou, pozorujeme kouzelným kukátkem, hledáme liliputí domeček, poslepu za sovou, tvoříme liliputa

Místo: Hořice v Podkrkonoší

Trasa: Od Domova pro seniory po Malátově stezce k Turistickému přístřešku u Josefa do lesa na odpočinkové místo a zpět.

Délka: 1,2 km (max.) + zpáteční cesta (od přístřešku zpět k domovu pro seniory 800 m nebo od přístřešku na Hankovo náměstí 1,2 km)

S sebou: Pláštěnku, dobré boty, vhodné oblečení, svačinu a láhev s pitím, plastovou krabičku na "poklady" (od másla, svačtinová a pod.), hrníček.

OBJEVUJEME PŘÍRODU

VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 3.–5. tř./180 min ☀

Realizace dle počasí, nejdříve duben, obvykle květen - červen a září - říjen

KRÁLOVSTVÍ POKLADŮ

Téměř uprostřed města se rozprostírá přírodní království oplývající mnoha poklady. Každý poklad svým zvláštním zaklínadlem umožňuje život neobvyklým a vzácným bytostem. Pojďme se společně seznámit s jednotlivými poklady a jejich zaklínadly. Podaří se nám ubránit zaklínadla před nepříznivými vlivy civilizace a zachovat tak životy bytostí na nich závislých? Odměnou za naši snahu nám bude mnoho nevšedních setkání a zážitků.

V programu: Brána do království – motivační úvod do programu, badatelské aktivity na louce, seznámení s vodními živočichy v tůních.

Poznámka: Sraz na hrázi rybníka Plachta – MHD č. 1 nebo 2 (zastávka Na Plachtě).

VNÍMEJME VŠEMI SMYSLY

Kolik smyslů umíme použít v přírodě a jaké zážitky nám mohou poskytnout? Pojďme si prožít, jak zpívá les a co povídají stromy. Domů si odneseme nejen radost ze společně prožitých aktivit, ale i drobné upomínky na rozmanitost přírody. Kreativní vycházka pro „šest“ smyslů.

V programu: Lesní ekosystém – určování všech součástí lesa, Význam lesa – diskuse, „Poznej svůj strom“ – orientace podle hmatu a sluchu, „Vůňové koktejly“ – poznávání lesních vůní, „Lesní orchestr“ – zvuková hříčka, Barvy lesa – tvorba palety.

Poznámka: Sraz na hřišti u rybníka Biřička – MHD č. 1 nebo 2 (konečná – Nový Hradec Králové).

TAJEMSTVÍ ŘEKY

Pojďme se společně seznámit s částí dolního toku řeky Orlice, směřující k soutoku s řekou Labe. Budeme se těšit krásným prostředím, porovnávat proměny Orlice v průběhu času, objevovat zajímavosti zbytků lužního lesa a čeká na nás i dobrodružný průzkum jednoho ze slepých ramen.

V programu: Fotografování – hledání obrazů, Cestování v čase – porovnávání mapy a krajiny, Hledáme zbytky lužního lesa – badatelská aktivita.

Poznámka: Sraz u železného mostu na Slezském předměstí, konec na stejném místě. Délka trasy cca 3 km.

NOVINKA

OBJEVUJEME PŘÍRODU

VÝLETY SE SEVEREM pro 3.–5. tř./4 - 6 ☀️din

NOVINKA

Realizace dle počasí, nejdříve duben, obvykle květen - červen a září - říjen

SE SEVEREM NA VÝLET

Kam? Přece do přírody! Příroda je nejen tělocvična a místo pro hry a tvoření, ale i prostor pro vzdělávání, naslouchání, pozorování, relaxaci, potěchu duše nebo jen prosté bytí. Umí být přívětivá, tajemná, inspirativní. Někdy nás nepotěší - to třeba když prší, nebo je velké horko. Ale na to se dokážeme připravit, vše důležité si vezmeme s sebou. Cestou si uvaříme lahodný čaj z lesních bylin a občerstvit se můžeme v cíli cesty - u lesního koupaliště.

Z místa srazu vyrazíme s dětmi po předem naplánované trase. V průběhu cesty uskutečníme připravené aktivity, přiměřené věku a schopnostem dětí, zaměřené na prožitek a poznávání místa (lidské výtvoř, louka, les, otevřená krajina...). Podle potřeby budeme zařazovat čas na odpočinek a občerstvení z vlastních zdrojů.

V programu: Zajíc a liška - pohybová hra, pokladolovky - hledáme detaily, okno do krajiny - vnímáme prostředí, lesní elixír - sbíráme byliny na čaj, kdo tu zpívá - zvuková mapa...

Místo: Hořice v Podkrkonoší

Trasa: Sraz na parkovišti Gothard, směr koupaliště Dachova

Délka: 5 km max. (nebo 10 km - v případě, že zvolíte variantu se zpáteční cestou)

S sebou: Pláštěnku, dobré boty, vhodné oblečení, svačinu a láhev s pitím, plastovou krabičku na "poklady" (od másla, svačínová a pod.), hrníček.

Poznámka:

- V cíli cesty nás čeká završení výletu v areálu lesního tábořiště, vedle koupaliště Dachova. **V případě, že se domluvíme na delší variantě, vznikne prostor pro další zajímavé aktivity** - například výtvarnou činnost navazující na předešlé zážitky, vaření čaje na ohni a další.
- Mimo společný program (ve vlastní režii) je možné navštívit areál koupaliště (provoz od 1.6 do 31.9. - září pouze sluneční lázně bez koupání, vstupné 50 Kč/dítě), nebo restauraci v blízkosti koupaliště (2 min. chůze). Poblíž koupaliště je autobusová zastávka - spojení: Hořice, Dachova - Hořice, aut.st. (autobusové nádraží) a parkoviště.

PROJEKTOVÉ DNY

ŽIJEME NA ZEMI

- KRTEK NA SMETIŠTI
- KOLOBĚH VODY
- SEMÍNKO
- ROK NA ZEMI
- OD VČELY K JABLKU
- PATŘÍ ODPADKY DO KOŠE?

PROJEKTOVÉ DNY

ŽIJEME NA ZEMI /4 x 45 min

KRTEK NA SMETIŠTI /1.-2. tř.

Příroda nám lidem zajišťuje základní podmínky pro život, ale také suroviny pro výrobu věcí. Je jenom na nás, jak budeme s těmito dary přírody nakládat. Dokážeme vysvětlit krtkovi, jak a proč vzniklo smetiště a pomůžeme zraněné myšce? Společně vymyslíme, jak nejlépe naložit s odpady a jak předcházet jejich vzniku.

V programu: Co je příroda? – pohybová aktivita, Krtek na smetišti – hraná pohádka, Jak to poznám? – smyslová aktivita, Umím třdit? – manipulace s předměty, Jedeme do továrny – pohybová aktivita, Ze starého nový – výroba recyklovaného papíru.

SEMÍNKO /1.-2. tř.

Semínko je příslib nového života. Co všechno z něj může vyrůst? Jak se od sebe semínka liší a kde všude je najdeme? K čemu je vlastně příroda potřebuje a jestlipak je využíváme také my, lidé? Koláč, který si vyrobíme, nebude sice k jídlu, za to si procvičíme prstíky.

V programu: Co je příroda – pohybová aktivita, Semínko se probouzí – dramatizace, Kde jsou schovaná – práce s obrázky a přírodninami, Co máš v ruce – smyslová aktivita, Jak se šíří – pohybová aktivita, Popelky – třídění jedlých semen, Výroba “koláče” ze semínek.

Poznámka: Po dohodě lze program částečně nebo celý realizovat ve školní zahradě.

KOLOBĚH VODY /1.-2. tř.

Bez vody se nedá žít. Víme ale, kde se voda bere, jak ji poznáme a co se s ní v přírodě děje? A odkud se vzala u nás doma? Společně vymyslíme, co dělat, abychom vodou zbytečně neplýtvali a zbytečně ji neznečišťovali.

V programu: Co je příroda? – pohybová aktivita, Dešťíček – akustická hříčka, Co je pára? – demonstrační pokus, Oblak v láhvi – demonstrační pokus, Koloběh vody – dramatizace, Proč a jak šetříme vodou – pracovní list.

ROK NA ZEMI /1.-2. tř.

Co se skrývá za střídáním ročních období a proč je ve dne světlo a v noci tma? Co je vlastně příroda a jaké místo v ní máme my, lidé? Pomocí stroje času projdeme postupně všemi ročními obdobími, navštívíme různá přírodní prostředí a jejich obyvatele a nezapomeneme ani na lidské činnosti a radovánky spojené s jejich střídáním.

V programu: Co je příroda – pohybová aktivita, Měsíce – hudebně pohybová dramatizace, Sluneční soustavy – světelné planetárium(model), Tajemství kapsáře - roční doby s překvapením, Co dělají lidé v průběhu roku - dramatizace, Hra s kouzelnou kostkou, Výroba stínítka na svíčku.

PROJEKTOVÉ DNY

ŽIJEME NA ZEMI /4 x 45 min

PATŘÍ ODPADKY DO KOŠE? /1.–2. tř.

Odpadky a věci, které již nepoužíváme nemusí vždycky skončit v odpadkovém koši. Existuje mnoho způsobů, jak se dají věci zdánlivě nepotřebné, ještě využít. Program seznámí děti s různými způsoby, jak předcházet vytváření zbytečného odpadu a vysvětlí jim, proč je takové chování pro nás a životní prostředí tolik důležité.

V programu: Celý program je veden hravou formou. Střídají se různé pohybové aktivity, dramatizace s maňásky a rozhovor. Na závěr si žáci z obalů a předmětů, které by jinak skončily v odpadkovém koši, vyrobí zábavnou hračku.

Po dohodě lze program částečně realizovat ve školní zahradě.

PATŘÍ ODPADKY DO KOŠE? /3.–5. tř.

Odpadky a věci, které již nepoužíváme, nemusí vždycky skončit v odpadkovém koši. Existuje mnoho způsobů, jak se dají věci zdánlivě nepotřebné, ještě využít. Program seznámí děti s různými způsoby, jak předcházet vytváření zbytečného odpadu a vysvětlí jim, proč je takové chování pro nás a životní prostředí tolik důležité. Společně se zamyslíme nad tím, co my sami ve svém životě můžeme změnit, abychom nevytvářeli zbytečný odpad.

V programu: Celý program je veden hravou formou a podporuje kritické myšlení a vyjádření vlastního názoru žáků. Střídají se různé pohybové aktivity, rozhovor, práce ve skupinách a na závěr si žáci z obalů a předmětů, které by jinak skončily v odpadkovém koši, vyrobí zábavnou hračku.

OD VČELY K JABLKU /1.–5. tř.

To je krása, jak na jaře všechno kvete! A toho bzučení a hemžení! Pak ale květy odkvetou a na rostlinách se vytvoří semena, která bývají ukrytá v různých tobolkách, nažkách, luscích nebo plodech. Jak se to stalo? Postaral se o to hlavně hmyz, přivábený sladkým nektarem. Pojdme spolu prozkoumat, jak hmyz vypadá a jak se stane z květu jabloně jablko.

V programu: Co je příroda – pohybová aktivita, Co všechno kvete a proč – práce s obrázky, Co jsou plody a kde je najdeme – řízený rozhovor, Přiřad' plody – pohybová aktivita, Jak poznáme hmyz – práce s obrázky, Opylování – dramatizace, Rostliny a hmyz pod lupou – bádání, Hmyzák – tvoříme z přírodnin.

Po dohodě lze program částečně nebo celý realizovat ve školní zahradě.

SEVER Hradec Králové

1. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

2025/2026

Výukové lekce jsou realizovány za finanční podpory města Hradec Králové, Královéhradeckého kraje a Státního fondu životního prostředí.

